

Alver kommune  
Postboks 4  
5906 Frekhaug

Knarvik, 7. januar 2023

### **Innspel til planprogrammet til kulturmiljøplanen**

Eg vil nytta høvet til å koma med nokre innspel til planprogrammet til kulturmiljøplanen:

- 1) Det første er at eg vil gje ros til politikarar og byråkratar i Alver for planen. Han ser ryddig ut for at me framtida i kan få eit godt og systematisk vern av faste, fysiske kulturminne og kulturmiljø i tillegg til samlingar i kommunen vår.
- 2) Når det gjeld avsnitt **4. Tema og avgrensing av innhald punkt 2. Temadel**, har eg nokre innspel:
  - a) Der det står *Kyrkjer og prestegardar* burde ein hatt med «gamle kyrkjegardar», slik at det stod *Kyrkjer, prestegardar og gamle kyrkjegardar*. Det er i dag ingen som har ansvar for å ta vare på desse gamle kyrkjegardane. Dei ligg der, gror over og vert gløymde i ei ny tid, medan dei kunne vore viktige kulturminne for oss både i samband med innføring av kristendomen og for å visa gamle vegfar for prestar og kyrkjegjengarar. Eg tenkjer spesielt den gamle kyrkjegarden i Seim som ligg midt i tunet til Håkon den gode og faren Harald Hårfagre, og med vegfar over land, strand, fjell og fjordar. Og med det kjem eg til det neste innspelet:
  - b) I punktet *Kommunikasjon og samferdsel* vonar eg at **gamle ferdsselsvegar** kan presiserast og få meir verdi for kommunen og innbyggjarar enn dei får i dag, ved at utbyggjarar, grunneigarar og andre ikkje kan få øydeleggja eller stengja gamle ferdsselsvegar, der forfedrane våre gjekk. Desse gamle vegfara er vår felles kulturarv, og inneheld mykje lokalhistorie.  
Statens vegvesen og Riksantikvaren gav i 2021 ut ei ny bok om dette: «**Gamle vegar og vegfar. En handbok i vern og tilrettelegging**». I føreordet skriv dei at «*Gamle vegaer og vegfar er historiens fysiske spor etter kontakt mellom mennesker, samferdsel og kommunikasjon... Bevarte veger og vegfar er viktige kulturminner som gir oss innsikt i ulike sider ved vår historie. Mange av de gamle stiene og vegene er i dag også viktige ferdsselsårer for friluftslivet.*»
  - c) Under siste punktet, *Samlingar*, vonar eg at samlinga av dampbåthistorie, bilhistorie og veghistorie med film og gjenstandar som eg har i museet «Gamle Seimstrand» i Seim, også kan få ein plass. Til dykkar info har eg nyleg motteke ein sekk med alle kvitteringar frå rekneskapen 1903 for dampskipsselskapet Alversund & Manger. Her ser ein m.a. kor mykje kol dei kjøpte i månaden, kven dei kjøpte det frå, lønningslister til mannskapet osv. Mange interessante opplysningar om tida då. Det låg i huset etter han som var kassastyrar i mange år.

Med helsing

Sissel-Anny Hjelmtveit, Kvassnesvegen 57, 5914 Isdalstø (mob. 977 61 037)  
på vegner av mange lag og privatpersonar